

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๔๐

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า เกษตรกรรมเป็นอาชีพสำคัญของราษฎรส่วนใหญ่ และผลผลิตทางเกษตรกรรมเป็นสินค้าขายออกที่นำรายได้มาสู่ประเทศเป็นอันดับหนึ่ง แต่ปรากฏว่าราษฎรผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมส่วนมากเป็นผู้มีทุนทรัพย์น้อยและประสบอุปสรรคในการผลิตและการจำหน่ายตลอดมา ราษฎรผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมจึงได้ร่วมกันจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรขึ้นในท้องที่จังหวัดต่างๆ ทั้งราชอาณาจักรแล้วประมาณ ๖,๒๐๐ กลุ่ม ซึ่งมีสมาชิกประมาณ ๓๓๐,๐๐๐ ครอบครัว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพ จากสภาพการณ์ที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน คณะปฏิวัติจึงเห็นสมควรจัดให้กลุ่มเกษตรกรเหล่านี้มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่แสวงหาทุนจากสถาบันการเงินของรัฐหรือของเอกชนมาดำเนินการให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ทั้งนี้ ภายใต้การสนับสนุนส่งเสริมและกำกับของทางราชการอันจะมีผลให้กลุ่มเกษตรกรเจริญเป็นปึกแผ่นและ

สามารถแปรสภาพเป็นสหกรณ์และดำเนินกิจการในรูปสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการสหกรณ์ได้โดยรวดเร็ว และเพื่อให้การเป็นไปตามความประสงค์ จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการสหกรณ์ ห้วนหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นส่วนที่ ๘ ของพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑

“ส่วนที่ ๘

กลุ่มเกษตรกร

มาตรา ๑๑๘ ทวิ ในกรณีที่คณะบุคคลผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมยังไม่อาจรวมกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้ได้ จะจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรขึ้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาก็ได้

ในพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร การกำกับกลุ่มเกษตรกร การเลิกกลุ่มเกษตรกร หรือการควบกลุ่มเกษตรกรเข้ากัน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมแก่ประเภทของกลุ่มเกษตรกร

มาตรา ๑๑๘ ตีร กลุ่มเกษตรกรซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกา ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๑๑๘ จัตวา ถ้าจะต้องกำหนดอัตราโทษสำหรับความผิดในพระราชกฤษฎีกา โทษที่จะกำหนดต้องไม่เกินหนึ่งเดือนสำหรับโทษจำคุก หรือหนึ่งพันบาทสำหรับโทษปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๘ เบญจ ในกรณีที่กลุ่มเกษตรกรโดยมติของที่ประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดแสดงความจำนงขอเปลี่ยนฐานะเป็นสหกรณ์ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาเห็นว่าข้อบังคับของกลุ่มเกษตรกรมีรายการถูกต้องตามมาตรา ๑๔ สำหรับสหกรณ์จำกัด หรือมาตรา ๕๕ สำหรับสหกรณ์ไม่จำกัด ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนและดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

สหกรณ์ตามวรรคหนึ่งย่อมได้มาทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิและความรับผิดชอบของกลุ่มเกษตรกรเดิม

มาตรา ๑๑๘ ฉ เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนกลุ่มเกษตรกรเป็นสหกรณ์ ให้คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรมีฐานะเป็นคณะกรรมการสหกรณ์ จนกว่าจะมีคณะกรรมการสหกรณ์ซึ่งที่

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๗

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๗๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒ พฤษภาคม ๒๕๑๕

ประชุมใหญ่ได้เลือกตั้งขึ้นใหม่ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้”

ข้อ ๒ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ